

Raportti: Rakenteellisen sosiaalityön viikko 6. – 10.10.2025

1. Johdanto

Rakenteellisen sosiaalityön viikko järjestettiin Satakunnan ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueiden yhteistyönä Suomen kestävän kasvun ohjelmaan (RRP) kuuluvien alueellisten Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen -projektien toimesta Euroopan unionin NextGenerationEU-rahoituksella. Teemaviikon suunnittelusta, järjestelyistä ja toteutuksesta vastasivat kehittäjäsosiaalityöntekijä Camilla Elonen Varsinais-Suomen hyvinvointialueelta, Kestävän kasvun Varsinais-Suomi -hankkeesta, ja hankekoordinaattori, laillistettu sosiaalityöntekijä Mari Lönnberg Satakunnan hyvinvointialueelta, Kestävän kasvun Satakunta 2 -hankkeesta.

2. Tapahtuman toteutus

Teemaviikko oli tarkoitettu kaikille sosiaalialan ammattilaisille, johtajille, päättäjille, kehittäjille ja opiskelijoille. Tilaisuus oli kaikille avoin ja se toteutettiin kokonaan verkossa Microsoft Teamsissa. Tapahtumiin ei tarvinnut ilmoittautua etukäteen. Teemaviikosta viestittiin hyvinvointialueiden intranetissä, hankesivuilla ja julkisilla verkkosivuilla sekä somealustoilla. Teemaviikon tilaisuudet viettiin sekä henkilöstön että hyvinvointialueiden julkisiin tapahtuma- ja koulutuskalentereihin. Teemaviikon aihepiirien ympäriltä laadittiin blogiteksti Varhan Intraan. Teemaviikosta uutisoitiin lisäksi THL:n toimesta Suomen kestävän kasvun ohjelman hankeuutisissa, ja tilaisuus nostettiin syyskuun 2025 uutiskirjeessä kuukauden helmeksi. Kyseiseen osioon nostetaan kiinnostavia esimerkkejä alueella tehtävästä kehittämistyöstä. Teemaviikkoa markkinoitiin myös THL:n koordinoimassa kansallisessa rakenteellisen sosiaalityön verkostossa.

Tarjolla oli monipuolinen kattaus puheenvuoroja työmenetelmistä, työntekijäkokemuksesta, tutkimustiedosta, kehittämishankkeista ja järjestöyhteistyöstä sekä ammattilais- ja asiakaskokemuksista. Tapahtumaviikolla toteutui yhteensä 14 asiantuntijapuheenvuoroa viidessä eri koulutustilaisuudessa.

3. Teemat ja sisällöt

Teemaviikon sisällöt ja aiheet valikoituivat niiden ajankohtaisuuden ja yhteiskunnallisen merkityksen perusteella. Ohjelmassa painottui erityisesti rakenteellisen sosiaalityön tietotyön osuus – sen kehittämisen, hyödyntämisen ja vaikutus sosiaalihuollon päätöksentekoon ja palvelujen suunnitteluun. Tämä painotus on linjassa ajankohtaisen Suomen kestävän kasvun ohjelman aikaisen alueellisen ja kansallisen kehittämisen kanssa, jossa keskeisenä tavoitteena on vahvistaa rakenteellisen sosiaalityön tiedon- tuotantoa ja sen näkyvyyttä osana hyvinvointialueiden kehittämistyötä.

Viikon tavoitteena oli lisätä ymmärrystä rakenteellisen sosiaalityön merkityksestä, vahvistaa sen tietopohjaa ja tuoda esiin ajankohtaisia käytännön ja tutkimuksen näkökulmia.

➤ Maanantai 6.10. klo 13.00–15.30 – Rakenteellinen sosiaalityö näkyväksi

Klo 13.00–14.00 Rakenteellinen sosiaalityö käytännössä

sosiaalialan kehittäjä, sosiaalityöntekijä Minka Leino-Holm, Sosiaalituntijat

Klo 14.00–14.45 Uusi Länsi-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ja tulevaisuuden näkymät
sosiaalityön johtaja Soile Merilä, Varsinais-Suomen hyvinvointialue

klo 14.45–15.30 Sosiaaliset oikeudet sosiaalialan lähtökohtana
kehittämispäällikkö Anna Pekkarinen, Sisä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

➤ **Tiistai 7.10. klo 9.00–11.00 – Rakenteellinen sosiaalityö arjessa ja ammatissa**

Klo 9.00–10.00 Yhdessä rakennettu – Kokemuksia hyvinvointialueelta
sosiaalityön professiojohtaja Krista Virtanen-Olejniczak, Satakunnan hyvinvointialue
Klo 10.00–10.30 Rakenteellinen sosiaalityö sosiaalityöntekijän arjessa
sosiaalityöntekijä VTM Karoliina Hiltunen, Työikäisten palvelut, Varsinais-Suomen hyvinvointialue
klo 10.30–11.00 Rake-Agentti-projektiopinnot ja ammatillisuuden kehittyminen
sosiaalityön opiskelija Katja Nyman, Tampereen yliopisto

➤ **Keskiviikko 8.10. klo 13.00–15.30 – Mitä tietoa rakenteellisessa sosiaalityössä tarvitaan?**

Klo 13.00–14.00 Kirjaaminen osana rakenteellista sosiaalityötä
Kirjaamisen ja tietosuojan asiantuntija Marjaana Seppälä ja kirjaamiskoordinaattori (RRP2) Maija Pyykönen, Satakunnan hyvinvointialue
Klo 14.00–14.30 Sosiaaliasiavastaavatyö osana rakenteellista sosiaalityötä
sosiaaliasiavastaava Jari Mäkinen, Satakunnan hyvinvointialue
Klo 14.30–15.30
Hyte-tieto järjestöjen tuottamana -yhteiseksi hyväksi
toiminnanjohtaja Milja Karjalainen, Satakunnan yhteisökeskus
Jaettu käsitys todellisuudesta syntyy avoimessa keskustelussa – Case Kohtaamispaikka Lissu
kehittämispäällikkö Iida Makkonen, Satakunnan Sininauha ry

➤ **Torstai 9.10. klo 9.00–10.30 – Sosiaalinen raportointi rakenteellisen sosiaalityön menetelmänä**

Klo 9.00–10.00 Sosiaalinen raportointi tiedon tuottajana –tutkimustuloksia
väitöskirjatutkija Toni Rajala, Turun yliopisto
Klo 10.00–10.30 Kokemuksia sosiaalisesta raportoinnista Satakunnassa
sosiaalialan kehittäjä, sosiaalityöntekijä Minka Leino-Holm, Sosiaalityöntekijät

➤ **Perjantai 10.10. klo 9.00–11.00 – Rakenteellisen sosiaalityön tulevaisuus**

Klo 9.00–9.30 Rakenteellisen sosiaalityön kansallinen kehittäminen ja tulevaisuus
projektipäällikkö, Vappu Koskinen, Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos
Klo 9.30–10.15 Asiakkaiden näkökulma sosiaalihuollon laadusta ja vaikuttavuudesta rakenteellisen sosiaalityön kehittämisessä
tutkija Sanni Lindroos, Pirkanmaan hyvinvointialue
Klo 10.15–11.00 Hyvinvointialueen ja yliopiston TKIO yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueella
yliopistonlehtori, laillistettu sosiaalityöntekijä Anne-Mari Jaakola, Turun yliopisto ja yliopistollinen sote-keskus, Varsinais-Suomen hyvinvointialue

4. Keskeiset havainnot ja opit

Rakenteellisen sosiaalityön teemaviikko kokosi yhteen sosiaalityön ammattilaisia, tutkijoita, järjestötoimijoita ja opiskelijoita pohtimaan, mitä rakenteellinen sosiaalityö merkitsee nyt ja tulevaisuudessa. Viikon aikana keskusteltiin siitä, miten sosiaalityössä syntyvää tietoa voidaan tuottaa, tulkita ja hyödyntää entistä paremmin osana kehittämistä, johtamista ja päätöksentekoa. Erityistä huomiota kiinnitettiin siihen, miten asiakkaiden kokemukset ja näkemykset saadaan aidosti kuuluviin ja miten ne voivat toimia muutoksen ajureina.

Puheenvuoroissa korostui, että sosiaalityön arjen havainnoista, työntekijöiden oivalluksista ja asiakkaiden tarinoista syntyy tietoa, joka tekee usein näkymättömäksi jäävät ilmiöt näkyviksi. Kun tämä tieto tunnistetaan ja otetaan käyttöön päätöksenteossa niin alueellisella kuin kansallisellakin tasolla, se voi ohjata kehittämistä kohti vaikuttavampia ja oikea-aikaisempia sosiaalihuollon palveluja.

Teemaviikon keskustelut toivat esiin myös yhteistyön merkityksen. Kun eri organisaatioiden ja tieteenalojen osaaminen yhdistetään, syntyy uusia tapoja ymmärtää sosiaalisia rakenteita ja vaikuttaa niihin. Rakenteellinen sosiaalityö osoittautui ennen kaikkea yhteiseksi ponnistukseksi, jossa tieto, kokemus ja yhteistyö muodostavat perustan kestävämmälle ja osallistavammalle sosiaalihuollon kehittämiselle.

Teemaviikon tilaisuuksien keskusteluissa nousi esiin useita toistuvia, selkeitä rakenteelliseen sosiaalityöhön liittyviä kehittämistarpeita:

- 1) Rakenteellisessa sosiaalityössä tietoa ja osaamista on paljon, mutta tarvitaan parempia väyliä ja rakenteita sen jakamiseen ja hyödyntämiseen.
- 2) Käytännön työn ja tutkimuksen vuoropuhelua tulisi vahvistaa, jotta syntynyt tieto pääsisi aidosti vaikuttamaan myös johtamiseen ja päätöksentekoon.
- 3) Kehittämistyöhön tarvitaan kansallista ohjausta ja pysyviä, alueellisia rakenteita

Kun olemassa oleva tieto ja osaaminen saadaan liikkumaan sujuvammin eri toimijoiden välillä, voidaan hyödyntää koko se potentiaali, joka sosiaalityössä jo nyt on – yhteiseksi hyväksi.

5. Osallistuminen ja palaute

Rakenteellisen sosiaalityön teemaviikko keräsi yhteensä 381 osallistujaa viitenä eri päivänä. Tilaisuudet olivat kaikille avoimia, ja tilaisuudet keräsivätkin monipuolisesti eri puolilta Suomea sosiaalialan ammattilaisia, opiskelijoita ja muita rakenteellisesta sosiaalityöstä kiinnostuneita kuulijoita ja keskustelijoita. Seuraavassa taulukossa on esitetty osallistujien määrä tilaisuuskohtaisesti. Enimmillään osallistujia oli 97 ja vähimmillään 58.

Jokaisessa tilaisuudessa osallistujilta pyydettiin lyhyt palaute Forms-kyselyn avulla. Palautekyselyyn vastattiin varsin vähäisesti, 11 prosenttia osallistujista antoi palautetta, kun arvioidaan kaikki tilaisuudet. Palautteen antajista 16 % oli Satakunnan hyvinvointialueelta, 21 % Varsinais-Suomen hyvinvointialueelta, 26 % Tampereen yliopiston Rake-Agentti opiskelijoita ja muilta alueilta palautteen antaneita osallistujia oli 37 %. Seuraavassa on luetteloitu erikseen tilaisuuksien vastausprosentit:

- Maanantai 6.10. Rakenteellinen sosiaalityö näkyväksi: palaute 11 % (n=11)
- Tiistai 7.10. Rakenteellinen sosiaalityö arjessa ja ammatissa: palaute 14 % (n=11)
- Keskiviikko 8.10. Mitä tietoa rakenteellisessa sosiaalityössä tarvitaan? palaute 11 % (n=9)
- Torstai 9.10. Sosiaalinen raportointi rakenteellisen sosiaalityön menetelmänä: palaute 10 % (n=6)
- Perjantai 10.10. Rakenteellisen sosiaalityön tulevaisuus: palaute 9 % (n=6)

Palautteen antajista 91 prosenttia (n=39) oli sitä mieltä, että tilaisuuden myötä he oppivat tai oivalsivat jotain uutta. Rakenteellisen sosiaalityön koulutukset ja tilaisuudet kiinnostavat. NPS -luku (Net Promoter Score) oli 67 eli tilaisuuksiin osallistuneista kaksi kolmasosaa osallistuisi todennäköisesti vastaaviin tilaisuuksiin jatkossakin.

Kymmenen vastaajaa antoi avointa palautetta. Palautteet olivat pääosin positiivisia ja kiittäviä sisältöjen ja toteutustavan suhteen. Ohjelmaa pidettiin kattavana ja monipuolisena, joka antoi uutta ajateltavaa sekä inspiraatiota. Puheenvuorot olivat innostavia ja kattoivat sekä konkreettisia että "aatteellisia" näkökulmia. Kiitosta sai toteutustapa, jossa tilaisuudet olivat tarjolla kaikille kiinnostuneille, ja etätilaisuudet toimivat hyvin.

Palautteista nousee esiin rakenteellisen sosiaalityön vahva kehittämistarve erityisesti rakenteellisen sosiaalityön juurruttamisessa organisaatioihin sekä johdon ja työntekijöiden sitouttamisessa. Muistutelu rakenteellisen sosiaalityön lakiperusteisuudesta koettiin erittäin tärkeäksi, ja se oivallutti uutta työhön sovellettavaa. Osallistujien pieni määrä joissain tilaisuuksissa harmitti palautteen antajia. Toivottiinkin enemmän sitä, että johto edellyttäisi työntekijöiden osallistumista rakenteellisen sosiaalityön koulutuksiin. Rakenteelliset epäkohdat eivät voi muuttua elleivät asenteet muutu.

Tilaisuuksien myötä sai lisää inspiraatiota ja käytännön vinkkejä, joita kaivataan käytännön työssä. Ehdotettiin yhden sivun mittaista pointtilistausta tiivistelmänä per luennoitsija jaettavaksi myös niille, jotka eivät päässeet osallistumaan tilaisuuksiin.

Osallistujat antoivat runsaasti palautetta tilaisuuksien aikana chat-alustalla. Palaute oli pääosin erittäin myönteistä: esityksiä ja puheenvuoroja kiiteltiin asiantunteviksi, inhimillisiksi ja innostaviksi. Viikkoa pidettiin kokonaisuudessaan onnistuneena, keskusteluja arvostettiin ja järjestäjiä kiitettiin hyvin toteutetusta ja ajankohtaisesta kokonaisuudesta.

6. Johtopäätökset ja suositukset

Rakenteellisen sosiaalityön teemaviikko osoitti, että sosiaalihuollon kehittämisessä tarvitaan entistä vahvempaa yhteistyötä, tiedon jakamista ja yhteistä suuntaa. Sosiaalialan osaamiskeskusten tulevaisuudesta käydyissä keskusteluissa korostui tarve tiivistää osaamiskeskusten välistä yhteistyötä ja vahvistaa kansallisia näkemyksiä rakenteellisesta sosiaalityöstä. Toivottiin, että näyttöön perustuvia työmenetelmiä yhtenäistettäisiin ja että kehittämistyölle luotaisiin selkeät, toteuttamiskelpoiset rakenteet niin alueellisesti kuin YTA-tasollakin. Lisäksi painotettiin asiakkaiden ja kentän työntekijöiden aktiivista osallistamista osaamiskeskusten kehittämistyöhön, jotta tieto ja käytännön kokemus voivat tukea toisiaan.

Keskusteluissa nousi vahvasti esiin myös ennaltaehkäisevän työn merkitys ja sen rakenteelliset haasteet. Pitkän aikavälin hyödyt jäivät usein näkymättömiksi, minkä vuoksi ennaltaehkäisevä työ on altis säästöille lyhyen aikavälin budjetoinnissa. Samalla sosiaalihuollon organisaatiolähtöiset rakenteet ja yksilöllisyyden puute voivat heikentää työn vaikuttavuutta ja lisätä kustannuksia. Tällainen kehitys voi johtaa siihen, että ihmisten todelliset tarpeet jäivät huomioimatta, mikä pitkällä aikavälillä lisää syrjäytymistä ja heikentää luottamusta sosiaalipalveluihin. Rakenteellisen sosiaalityön näkökulmasta tämä korostaa tarvetta tunnistaa ja tuoda näkyväksi päätöksenteon taustalla vaikuttavia rakenteellisia esteitä sekä vahvistaa tietopohjaa, jonka avulla ennaltaehkäisevän ja yksilöllähtöisen työn arvo voidaan osoittaa ja juurruttaa osaksi hyvinvointialueiden kehittämistä.

Tilaisuuksissa keskusteltiin myös sosiaalihuollon kirjaamiskäytännöistä. Sen nähtiin olevan tärkeä askel kohti yhtenäisempää ja laadukkaampaa tiedonhallintaa. Kirjaaminen tunnistettiin olennaiseksi osaksi rakenteellista sosiaalityötä, sillä sen kautta syntyvä tieto mahdollistaa sosiaalihuollon ilmiöiden näkyväksi tekemisen, palvelujen kehittämisen ja päätöksenteon perustamisen luotettavaan tietoon.

Läpi viikon korostui sosiaalisen raportoinnin merkitys rakenteellisen sosiaalityön välineenä ja sen mahdollisuudet vahvistaa päätöksenteon tietopohjaa. Keskusteluissa todettiin, että sosiaalityön tutkimustieto ei vielä siirry riittävästi päätöksenteon tueksi, mikä heikentää sosiaalihuollon mahdollisuuksia vaikuttaa rakenteellisiin kysymyksiin. Sosiaalinen raportointi nähtiin keinona tuoda esiin paikallisia, alueellisia ja kansallisia ilmiöitä, mutta sen kehittämiseksi tarvitaan yhteisiä käsitteitä, yhtenäisiä määritelmiä ja parempaa aineistopohjaa. Huolta herätti myös se, että sosiaalialan tuottama “epämiellyttävä tieto” ei aina sovi hyvinvointialueiden brändikuvaan, mikä voi vaikuttaa tiedon näkyvyyteen ja hyödyntämiseen. Tulevaisuudessa tekoälyn hyödyntäminen sosiaalisen raportoinnin analyysissä voisi tarjota uusia mahdollisuuksia tunnistaa laajoja ilmiöitä ja tukea rakenteellisen sosiaalityön asemaa osana tiedolla johtamista.

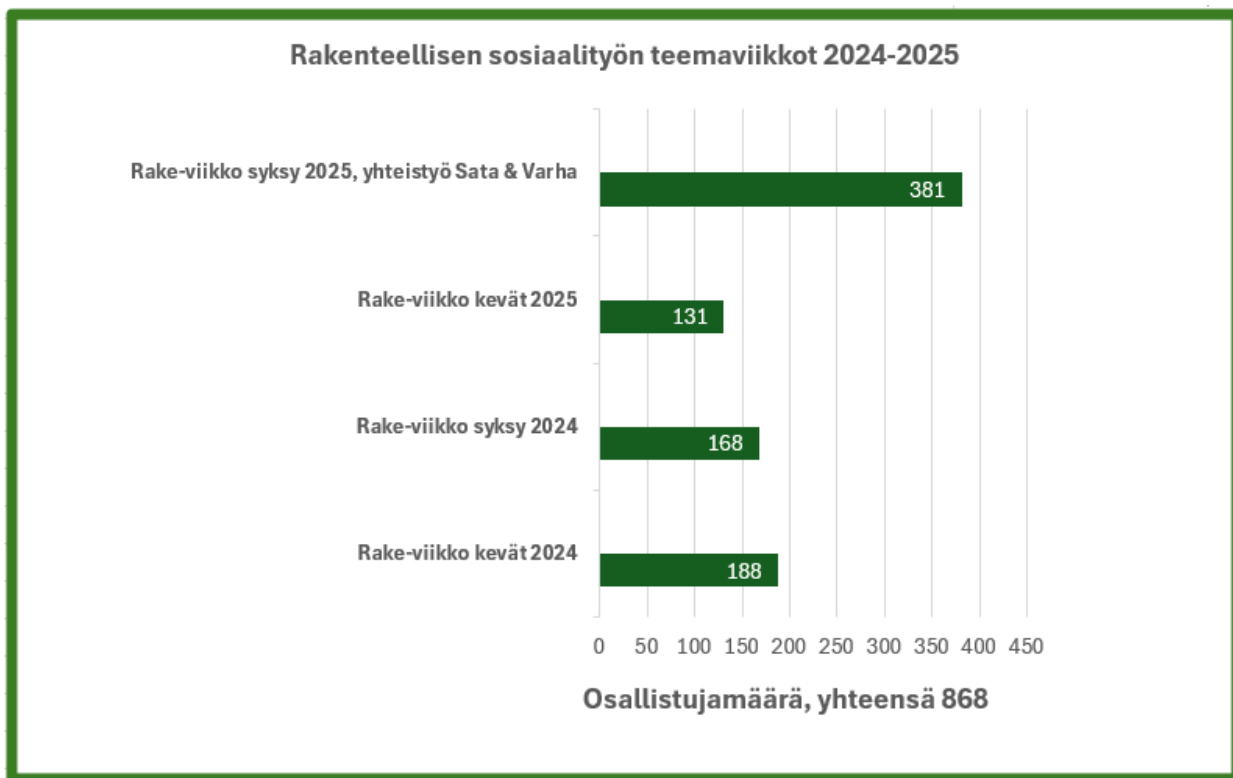
Yhteenvedona voidaan todeta, että rakenteellisen sosiaalityön vahvistaminen edellyttää pitkäjänteistä, yhteistä kehittämistä, jossa tietotyö, tutkimus ja käytäntö tukevat toisiaan. Keskeistä on luoda pysyviä rakenteita tiedon tuottamiseen, jakamiseen ja hyödyntämiseen sekä varmistaa, että sosiaalihuollon ääni kuuluu osana hyvinvointialueiden strategista päätöksentekoa.

Kehittämistarpeet ja jatkosuositukset rakenteellisen sosiaalityön viikolle

Rakenteellisen sosiaalityön viikot ovat vakiintuneet osaksi Satakunnan rakenteellista sosiaalityötä, ja niiden merkitys on kasvanut vuosi vuodelta. Teemaviikon konseptin on kehittänyt sosiaalialan asiantuntija Minka Leino-Holm, ja se on kuvattu Innokylässä nimellä Rakenteellisen sosiaalityön viikko – Toimintamalli. Viikot 10 ja 41 ovat vakiintuneet teemaviikkojen ajankohdiksi, ja aiemmin niiden järjestämisestä vastasi sosiaalialan osaamiskeskus Pikassos, jonka toimesta tapahtuma vakiinnutettiin osaksi alueellista kehittämistä.

Vuonna 2025 vastuu siirtyi Kestävän kasvun Satakunta 2 -hankkeelle, ja teemaviikko järjestettiin ensimmäistä kertaa kahden hyvinvointialueen – Satakunnan ja Varsinais-Suomen – yhteistyönä. Järjestelyihin osallistumista tarjottiin myös rakenteellisen sosiaalityön kansallisessa verkostossa ja Länsi-Suomen yhteistyöalueella. Satakunnan ja Varsinais-Suomen rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen -projektien yhteistyönä toteutettu viikko osoittautui menestykseksi: osallistujamäärät moninkertaistuivat aiempiin vuosiin verrattuna, ja tapahtuma sai runsaasti kiitosta sisällöstään, yhteistyöstä ja ajankohtaisuudestaan.

Seuraavassa taulukossa on esitetty teemaviikkojen osallistujat vuosina 2024-2025.

Jatkossa rakenteellisen sosiaalityön teemaviikoilla voisi olla entistä suurempi merkitys alan yhteisen oppimisen, keskustelun ja kehittämisen paikkana. Palautteen perusteella rakenteellisesta sosiaalityöstä tarvitaan edelleen lisää koulutusta ja yhteistä pohdintaa, sillä aihe koetaan keskeiseksi osaksi sosiaalihuollon kehittämistä ja uudistumista. Tulevaisuudessa suositeltavaa olisi laajentaa tapahtuma vähintään kolmen alueen, eli koko Länsi-Suomen YTA-alueen kattavaksi kokonaisuudeksi.

Teemaviikot on toteutettu hankevetoisesti, mikä tekee niistä haavoittuvaisen pysyvyyden ja toistuvuuden näkökulmasta. Jotta teemaviikon jatkuvuus voitaisiin turvata, tarvitaan selkeämpää vastuunjakoa ja rakenteita sen koordinoimiseksi. Tämä tarve kytkeytyy laajempaan keskusteluun rakenteellisen sosiaalityön toimintarakenteista: sekä alueelliset, YTA-tasoiset että kansalliset rakenteet tulisi määritellä ja

vahvistaa niin, että ne tukevat pitkäjänteisesti tiedontuotantoa, yhteistyötä ja rakenteellisen sosiaalityön näkyvyyttä.

Parhaimmillaan teemaviikko voisi tulevaisuudessa kytkeytyä osaksi rakenteellisen sosiaalityön kansallista kehittämistä ja vakiintua vuosittaiseksi koulutussarjaksi. Esimerkiksi sosiaalialan osaamiskeskusten yhteistyönä toteutettuna konsepti olisi sekä vaikuttava että kustannustehokas, ja se voisi tarjota ajankohtaisia näkökulmia, tutkimustietoa ja käytännön esimerkkejä koko Suomen sosiaalialan ammattilaisille, vahvistaen samalla rakenteellisen sosiaalityön näkyvyyttä, tietoperustaa ja vaikutusmahdollisuuksia kansallisella tasolla. Osa koulutuksista voisi olla kansallisesti ja yhteisesti toteutettuja, osa alueellisia hyvinvointialueiden, YTA-alueiden tai osaamiskeskusten vastuulla. Näin teemaviikot tukisivat tehokkaasti rakenteellista sosiaalityötä ilman kohtuuttomia resurssivaatimuksia ja edistäisivät sen kehittämisen jatkumista Kestävän kasvun hankekauden jälkeen.

Kirjoittajat:

Hankekoordinaattori Mari Lönnberg

Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen
Kestävän kasvun Satakunta 2 –hanke
Satakunnan hyvinvointialue
mari.johanna.lonnberg@sata.fi

Kehittäjäsosiaalityöntekijä Camilla Elonen

Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen
Kestävän kasvun Varsinais-Suomi –hanke
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
camilla.elonen@varha.fi

